

1885 (2023-2024) – Nr. 1
ingediend op 15 november 2023 (2023-2024)

Verslag van de gedachtewisseling

namens de Commissie voor Binnenlands Bestuur,
Gelijke Kansen en Inburgering
uitgebracht door Annabel Tavernier

over de Vlaamse inburgeringstrajecten in Brussel

Samenstelling van de Commissie voor Binnenlands Bestuur, Gelijke Kansen en Inburgering:

Voorzitter: Kris Van Dijck.

Vaste leden:

Maike De Vreese, Nadia Sminate, Annabel Tavernier, Kris Van Dijck, Paul Van Miert;

Yves Buysse, Chris Janssens, Sam Van Rooy;

Katrien Partyka, Brecht Warnez;

Tom Ongena, Bart Tommelein;

Staf Aerts, An Moerenhout;

Maxim Veys.

Plaatsvervangers:

Andries Gryffroy, Liesbeth Homans, Bert Maertens, Freya Perdaens, Elke Sleurs;

Adeline Blancquaert, Guy D'haeseleer, Kristof Slagmulder;

Koen Van den Heuvel, Hilâl Yalçın;

Stephanie D'Hose, Emmily Talpe;

Celia Groothedde, Jeremie Vaneeckhout;

Kurt De Loor.

Toegevoegde leden:

Lise Vandecasteele.

INHOUD

1.	Toelichting door Jo De Ro.....	4
1.1.	Inburgering in Brussel	4
1.2.	Bon/AgII.....	4
1.3.	Communicatie en werving	5
1.4.	Slotbeschouwingen	6
2.	Vragen en opmerkingen van de commissieleden	6
2.1.	Tussenkost van Annabel Tavernier.....	6
2.2.	Tussenkost van Bart Tommelein.....	8
2.3.	Tussenkost van Hannelore Goeman	8
2.4.	Tussenkost van Stijn Bex	9
2.5.	Tussenkost van Katrien Partyka	10
3.	Antwoorden van de genodigden	10
3.1.	Antwoorden van Jo De Ro	10
3.2.	Antwoorden van Gunther Van Neste	14
4.	Bijkomende vragen van de commissieleden.....	14
5.	Bijkomende antwoorden van de genodigden.....	15
	Gebruikte afkortingen	17
	Bijlage: zie de dossierpagina op www.vlaamsparlement.be	

De Commissie voor Binnenlands Bestuur, Gelijke Kansen en Inburgering hield op 24 oktober 2023 een gedachtewisseling over de Vlaamse inburgeringstrajecten in Brussel. Aan de gedachtewisseling werd deelgenomen door Gunther Van Neste, adjunct-kabinetschef Samenleven van Bart Somers, viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen en door Jo De Ro, algemeen directeur Agentschap Integratie en Inburgering.

De getoonde presentatie is terug te vinden op de [dossierpagina](https://www.vlaamsparlement.be) van dit document op www.vlaamsparlement.be.

1. Toelichting door Jo De Ro

1.1. Inburgering in Brussel

Jo De Ro start met het schetsen van de wettelijke context. Er zitten met name verschillen op de werking van AgII in het Vlaamse en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. AgII werkt op basis van Vlaamse regelgeving, namelijk het Inburgeringsdecreet dat door het Vlaams Parlement werd goedgekeurd op 1 maart 2022. In januari 2023 werd de vierde pijler ingevoerd en sinds 1 september is het inburgeringstraject in Vlaanderen ook betalend. Het decreet bepaalt ook wie mag inburgeren in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest.

In de Brusselse regelgeving vormt de ordonnantie van 11 mei 2017 een belangrijke mijlpaal. Sinds 1 juni 2022 is inburgering ook verplicht in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. De ordonnantie omschrijft duidelijk wie moet inburgeren en creëert zo de inburgeringsplicht in Brussel. De ordonnantie die werd goedgekeurd op 20 juli 2023 bepaalt ook wie vanaf 2024 mag inburgeren.

De doelgroepdetectie in Vlaanderen wordt gedaan door de drie agentschappen Integratie en Inburgering. Vanuit de KBI vertrekken wervingsbrieven naar zowel de verplichte als de rechthebbende inburgeraars. Tegelijk is er een actieve doorverwijzing van rechthebbenden door de lokale besturen en andere partners. De opvolging van cliënten en de sanctionering gebeuren via de KBI en het eigen CRM-systeem. De sanctionering gebeurt ook door handhavingsambtenaren vanuit ABB.

In Brussel wordt de doelgroepdetectie gedaan door de negentien Brusselse gemeenten. Daar bestaat geen systeem van het automatisch genereren van wervingsbrieven. Er bestaat wel een welkomstsite van de GGC. Het zijn dus de ambtenaren die bij inschrijving in het bevolkingsregister de detectie doen en daarna de verplichte inburgeraars informeren. Daarbij is de keuze tussen een Nederlandstalig of Franstalig traject cruciaal. In Brussel wordt niet de KBI gebruikt als cliëntvolgsysteem, maar Bruwelcome en dat zal worden gekoppeld aan de opvolger ervan, Gentle. De opvolging van de sanctionering gebeurt door de negentien gemeenten en de GGC heeft de bevoegdheid om op te treden.

In het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest zijn er verschillende actoren betrokken bij de verplichte inburgering. De GGC neemt de coördinatie van de procedure op en volgt de procedure van de administratieve sanctie op. Bon/AgII en het Huis van het Nederlands staan samen in voor de uitvoering van de Nederlandstalige trajecten. Daarnaast zijn er de drie BAPA's die instaan voor de Franstalige trajecten en tot slot zijn er de negentien Brusselse gemeenten.

1.2. Bon/AgII

Bon werd opgericht in 2004 door de samensmelting van enkele kleine vzw's. Ook in dat jaar was er voor de eerste keer sprake van een decreet over inburgering in het Vlaams Parlement. Men richtte zich van bij de start zowel naar nieuw- als

oudkomers. Sinds 2015 maakt Bon deel uit van AgII en heeft als belangrijkste partner het Huis van het Nederlands.

Bon/AgII slaat ook de brug met Vlaanderen. In 2021 verhuisden 28.000 Brusselaars naar Vlaanderen, hoofdzakelijk naar de Vlaamse Rand. Ongeveer 13.000 mensen maakten de omgekeerde beweging, wat zorgt voor een netto-uitstroom van Brussel naar Vlaanderen. Ook veel nieuwkomers in Brussel verhuizen later naar Vlaanderen, daarom moet dat geïntegreerd worden benaderd. Daarnaast werken er nog eens 56.000 Brusselaars in Vlaanderen. Zij kunnen op Bon/AgII en het Huis van het Nederlands rekenen om de kennis van het Nederlands bij te spijkeren of om in te stappen in een inburgeringstraject.

Op slide 9 van de presentatie staan de cijfers van het aantal eerste inburgeringscontracten in Brussel per jaar sinds 2012. Begin 2013 was er een stijging van het aantal oudkomers omdat het volgen van een inburgeringstraject van belang was om de Belgische nationaliteit te kunnen verwerven. In 2015 en 2016 was er een grote toestroom door de asielcrisis. Van 2004 tot en met 2016 was alleen de Vlaamse Gemeenschap in Brussel actief op het vlak van integratie en inburgering. Dat veranderde meteen na de asielcrisis door de opstart van de BAPA's, wat zorgde voor een daling van het aantal inburgeringscontracten voor Bon/AgII. Dat betekent niet dat er minder mensen een inburgeringscontract tekenden. Vanaf 2016 moeten de cijfers van Bon/AgII en de BAPA's worden samengeteld. In 2020 was er de coronapandemie, wat een zware impact had op de dienstverlening en het aantal inburgeringscontracten. Maar de cijfers veren snel weer op dankzij de investeringen van Bon/AgII in de digitale dienstverlening. Op dat vlak maakte Bon/AgII het verschil met de andere aanbieders. In juni 2022 werd de inburgering verplicht in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Dat had grote gevolgen voor Bon/AgII en de Franstalige collega's. Sinds 1 januari 2023 richten de BAPA's zich ook op oudkomers, en ook dat heeft een effect op de cijfers van Bon/AgII.

De spreker is niet tevreden met de dalende curve. De lat wordt terecht hoog gelegd. Verwijzend naar slide 10 van de presentatie zegt de spreker dat sinds 2022 de cijfers alweer in stijgende lijn zijn. Ondertussen werden er in 2023 al 20 procent meer inburgeringscontracten afgesloten in vergelijking met 2022. Dat gaat niet uitsluitend over de verplichte inburgeraars. In de cijfers zijn ook de rechthebbende inburgeraars mee opgenomen. De organisatie en de methodiek van Bon/AgII waren afgestemd op het werven van rechthebbende inburgeraars. Met de invoering van de verplichte inburgering in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest moesten de medewerkers worden klaargemaakt voor de nieuwe realiteit waarbij wordt uitgegaan van 50 procent rechthebbende en 50 procent verplichte inburgeraars.

Het aandeel van Bon/AgII van verplichte inburgeraars in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest betreft 20 procent. Dat gaat concreet over 378 dossiers. Bij de BAPA's gaat het om 1498 dossiers. Die cijfers moeten worden afgezet ten opzichte van de 3800 nieuwkomers die verplicht inburgering moeten volgen maar zich nog niet aanmeldde. In Vlaanderen moet een verplichte inburgeraar zich binnen drie maanden aanmelden bij een van de agentschappen Integratie en Inburgering. In het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest moet dat binnen zes maanden gebeuren. Daarbij moet ook de detectietijd worden gerekend. Pas één jaar na de invoering van de Brusselse ordonnantie zal een correct beeld kunnen worden geschetst van hoe de inburgering in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest verloopt.

1.3. Communicatie en werving

Om een groot deel van de rechthebbende inburgeraars te blijven aantrekken werkte Bon/AgII een actieplan uit. De spreker licht enkele pijlers uit dat actieplan toe. Er zal worden ingezet op het voeren van een brede campagne naar specifieke doelgroepen om aan werving te doen. Dat zal in eerste instantie via de sociale

media verlopen om zo heel gericht te communiceren en te werven. Daarnaast zet Bon/AgII in op het vergroten van de zichtbaarheid in de straat door een campagne te voeren in samenwerking met de MIVB. Die start binnenkort en loopt door tot begin 2024. Ook de website van Bon/AgII is herwerkt en er werden informatiesessies in het Brusselse werkveld georganiseerd.

Ook wordt er gewerkt aan de bekendmaking in de Brusselse gemeenten. Dat verloopt via de lokale besturen. Daarbij krijgt Bon/AgII veel steun vanuit de VGC. Tegelijk wordt er gewerkt met het N-netwerk onder meer via de OKAN-scholen en de gemeenschapscentra. Tot slot wordt er gewerkt via allerlei activiteiten zoals wijkfeesten, markten, jobbeurzen enzovoort. In het verleden werd ongeveer de helft van de rechthebbende inburgeraars gerekruteerd via aanspreekpunten binnen specifieke doelgroepen. Daar wordt in de toekomst ook verder op ingezet.

In Vlaanderen wordt gewerkt met een wervingsbrief die mensen persoonlijk toegestuurd krijgen. De spreker geeft aan dat dat in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest ook juridisch kan en er momenteel wordt bekeken hoe dat technisch kan worden opgestart. Het is met name de ambitie van de spreker om de rechthebbenden in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest op een wervende manier de nodige informatie te bezorgen. Uit de Vlaamse cijfers blijkt dat een fysieke wervingsbrief belangrijk blijft. Er moet maar naar 10 procent van de verplichte inburgeraars in Vlaanderen een herinneringsbrief worden verzonden. Dat zal in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest een belangrijk nieuw communicatiekanaal worden. Waarschijnlijk zullen de BAPA's het voorbeeld van Bon/AgII snel volgen, wat de spreker toejuicht omdat het van belang is dat zo veel mogelijk mensen het inburgeringstraject volgen.

1.4. Slotbeschouwingen

Bon/AgII en het Huis van het Nederlands hebben een lange ervaring opgebouwd in Brussel waardoor zij een voorsprong hebben opgebouwd ten opzichte van de Franstalige partners. Dat werd mogelijk dankzij de investeringen die door Vlaanderen tot op heden gebeurden. Tegelijk zijn er meer spelers op de markt gekomen en werd de wetgeving aangepast, wat een uitdaging vormt voor Bon/AgII. De lange duur om te komen tot de effectieve invoering van verplichte inburgering had impact op de werking en het personeel van Bon/AgII. Daarnaast worden de loketten van de gemeenten zwaar belast, wat de doorstroom vertraagt aangezien zij een wettelijke rol spelen in de doelgroepdetectie.

Terugblikkend op de afgelopen drie jaar zegt de spreker dat er iets te lang werd ingezet op de verplichte inburgeraars. Sinds begin 2023 is die focus meer verschoven in de richting van de rechthebbende inburgeraars. Tot slot benadrukt de spreker dat iedereen binnen Bon/AgII de ambitie heeft om een tandje bij te steken.

2. Vragen en opmerkingen van de commissieleden

2.1. Tussenkoms van Annabel Tavernier

Annabel Tavernier zegt dat het Vlaams inburgeringsbeleid in Brussel vaak over het hoofd wordt gezien en niet de aandacht krijgt dat het verdient. Uiteindelijk is het gedeelde doel de vrijwaring en de versterking van het Nederlandstalige karakter van Brussel.

Het Vlaamse inburgeringsbeleid maakt integraal deel uit van het Vlaamse Gemeenschapsmodel in Brussel. De Vlaamse aanwezigheid in Brussel is voor de spreker een grote meerwaarde voor de huidige inwoners en voor wie er zijn toekomst wil uitbouwen. Daarom is het goed dat Vlaanderen zich van bij de start van de verplichte inburgering engageerde om vierduizend trajecten per jaar aan te bieden.

De spreker vindt het belangrijk dat ook de Brusselse nieuwkomers een beroep kunnen doen op een kwaliteitsvolle dienstverlening. Tegelijk biedt het de kans om hen te wijzen op het belang van het Nederlands en om hen in aanraking te laten komen met het bredere Brusselse netwerk. Zowel het Huis van het Nederlands als Bon/AgII versterken het merk Vlaanderen in Brussel.

De start van de verplichte inburgering liep echter niet van een leien dakje. Het duurde maar liefst twintig jaar vooraleer in de Brusselse politiek het besef er was dat nieuwkomers niet zomaar aan hun lot mogen worden overgelaten. Dat zou grote gevolgen kunnen hebben want in sommige Brusselse wijken wordt er nu al naast in plaats van met elkaar geleefd. Tussen het moment van de goedkeuring en de invoering van de verplichte inburgering zat nogmaals vijf jaar. Hoe met dat dossier sinds 2017 werd omgegaan vindt de spreker beneden alle peil. Vandaag draait het nog niet soepel want er wordt nauwelijks gesanctioneerd en verplichte inburgeraars worden amper aangespoord om effectief in te stappen in een inburgeringstraject. De verantwoordelijkheid daarvoor ligt hoofdzakelijk bij de Brusselse gemeenten en de GGC.

Uit de toelichting blijkt dat de situatie heel complex is, onder meer door de vele betrokken actoren. Nochtans moet er vanuit Vlaanderen worden gewerkt in die complexe context. En in 2024 wordt het model zowaar nog complexer want de BAPA's zullen dan inkantelen in de GGC. Naast de Vlaamse trajecten zal de GGC zogenaamde tweetalige inburgeringstrajecten aanbieden. De spreker vindt de inkanteling niet goed omdat die het gemeenschapsmodel op de helling zet en het geheel ingewikkelder maakt. Binnenkort zal de GGC dus instaan voor maatschappelijke oriëntatie en de COCOF en de Vlaamse Gemeenschap voor de taalcursussen. De spreker is ervan overtuigd dat het huidige systeem waarin de Vlaamse en de Franstalige Gemeenschap elk hun verantwoordelijkheid nemen het meest werkbare model is. Nochtans leert het verleden dat de GGC een broertje dood heeft aan tweetaligheid. Het is maar de vraag in hoeverre de GGC de nieuwkomers zal aansporen om een cursus Nederlands te volgen. De spreker vreest dat de GGC-trajecten de concurrentiepositie van Vlaanderen in Brussel zullen verzwakken. Zelfs binnen het tweetalige traject zal de nieuwkomer de cursus maatschappelijke oriëntatie bij de GGC moeten volgen. De principes die daarin aan bod komen, staan haaks op die van Vlaanderen. Die gaan met name uit van een ontvangende maatschappij en leggen geen nadruk op integratie. Tegelijk ontbreekt daarin een set van waarden en normen die een inburgeraar zich eigen moet maken. Daarenboven heeft Vlaanderen al twintig jaar expertise opgebouwd en levert het beter werk. Hoe zal erover worden gewaakt dat het Vlaamse traject niet wordt achtergesteld?

De Vlaamse trajecten moeten ten volle in de markt worden gezet. De doelstelling is duidelijk, met name het behoud en het versterken van het Vlaamse karakter van Brussel en het aanbieden van een kwaliteitsvol traject aan nieuwkomers. Het aanbod van Bon/AgII moet daarvoor op punt staan. Er zijn middelen voorzien voor een aanbod van vierduizend trajecten per jaar. Nu moet dat worden omgezet in daden. Om dat te kunnen, moet Vlaanderen vooreerst over de nodige informatie beschikken. Daarvoor is men afhankelijk van de GGC en daar stelt zich een probleem. De Vlaamse Gemeenschap ontvangt met name geen rechtstreekse melding van de inschrijving van een verplichte inburgeraar in een Brusselse gemeente, waardoor Bon/AgII die gegevens niet ontvangt. In Vlaanderen gebeurt dat wel via de KBI, waardoor de inburgeraar wordt aangeschreven. Hoe zal dat systeem worden ingevoerd in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest? Hoe zal Bon/AgII aan de gegevens van de nieuwkomers geraken?

Ook het actieplan kwam ter sprake, waarbij wordt gezegd dat de informatiedeling zal worden geoptimaliseerd. Daarnaast is het outreachende werk van belang. Uit de gepresenteerde cijfers blijkt sinds tien jaar een neerwaartse trend. De spreker betreurt dat omdat er veel wordt geïnvesteerd in het inburgeringsbeleid. Die

investeringen moeten leiden tot meer trajecten, die lat moet hoger worden gelegd. Het huidige bereik moet worden veiliggesteld. Het Brusselse netwerk moet op de hoogte zijn van het Vlaamse inburgeringsaanbod. Alle diensten moeten actief worden betrokken om het bereik te verhogen. Daarnaast moeten er specifieke doelgroepen worden geïdentificeerd. Over welke groepen gaat dat? De spreker geeft mee dat de Vlaamse bibliotheken in Brussel een goede graadmeter vormen om een beeld te krijgen op de verschillende nationaliteiten in Brussel. Wordt er met de bibliotheken samengewerkt?

Verder moeten er duurzame contacten worden opgebouwd met de negentien Brusselse gemeenten omdat zij over alle informatie beschikken. Er is de ambitie om tegen eind 2023 met tien van de negentien gemeenten een contact te hebben. De spreker vindt dat te weinig. Er moet worden gestreefd naar contacten met alle negentien Brusselse gemeenten, goed beseffende dat niet elke gemeente daarop zit te wachten.

De spreker is voorstander van de opmaak van lokale wervingsplannen op maat want een gediversifieerde aanpak is aangewezen. Momenteel zijn er maar met drie gemeenten lokale wervingsplannen afgesloten. Ook dat cijfer moet omhoog. Wat is de ambitie daarover?

Afrondend zegt de spreker dat de juiste accenten zijn aangebracht in het actieplan, al mag een versnelling hoger worden geschakeld omdat vanaf 2024 de GGC-trajecten worden uitgerold. Er moet met name voldoende oog zijn voor de Vlaamse inburgeringstrajecten en het Nederlandstalige karakter van Brussel.

2.2. Tussenkost van Bart Tommelein

Bart Tommelein vindt het belangrijk dat, vertrekkende vanuit de lokale situatie, er overall wordt ingezet op inburgering en Brussel speelt daarin een belangrijke rol. Het creëren van kansen voor nieuwkomers begint altijd met een inburgeringstraject. Het is een cruciaal element om zich te integreren in de samenleving. Die boodschap moet continu worden gegeven. Het leren van Nederlands vormt daarin de eerste stap.

Na twintig jaar verplichte inburgering in Vlaanderen werden daarvoor nu eindelijk de eerste stappen in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest gezet. De spreker juicht dat toe want uit de presentatie blijkt dat veel Brusselse nieuwkomers in Vlaanderen terechtkomen, zelfs tot in Oostende. 20 procent van de Brusselse inburgeraars kiest voor een Nederlandstalig traject, wat een goed cijfer is want het komt overeen met het aantal kinderen dat ingeschreven is in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel. Toch moet men ambitieuzer durven te zijn en zich bewust zijn van de vele sterktes van de Vlaamse inburgeringstrajecten waaronder de digitalisering en de flexibiliteit. Die sterktes moeten via gerichte campagnes in de verf worden gezet. Daarnaast moet de nodige aandacht naar werving gaan om alles vlot te laten verlopen. Zijn er daarover concrete actieplannen opgesteld? Heeft men voldoende capaciteit om meer dan 20 procent van de Brusselse inburgeraars te kunnen laten instappen in de Nederlandstalige trajecten?

2.3. Tussenkost van Hannelore Goeman

Zes jaar geleden zetelde *Hannelore Goeman* in het Brusselse Parlement op het moment dat de ordonnantie over verplichte inburgering werd goedgekeurd. Ze steunde die ook. Het is met name belangrijk om nieuwkomers zo snel mogelijk wegwijs te maken in de samenleving en op de arbeidsmarkt en een van de talen aan te leren.

Tegelijk vindt de spreker het jammer dat de invoering van de verplichte inburgering in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest zo traag verliep en nog altijd niet op kruissnelheid zit. De spreker vraagt zich af of de verplichte inburgeraars gemakkelijk de weg naar de agentschappen vinden. Waar loopt het volgens Jo De Ro fout?

Van de verplichte inburgeraars kiest ongeveer 20 procent voor een Nederlandstalig traject. Dat is niet slecht en heeft onder meer te maken met het feit dat het traject in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest nog gratis is, in tegenstelling tot de situatie in Vlaanderen. Hoe verloopt de toeleiding naar de Nederlandstalige trajecten? Hoe pakken de gemeenten dat aan? Is de communicatie naar de inburgeraars tweetalig en worden zij warm gemaakt voor de Nederlandstalige trajecten? Welke opportuniteiten ziet men nog? Welke extra inspanningen kan Bon/AgII nog leveren? Worden de Nederlandstalige trajecten gepromoot binnen het Franstalige circuit? Bestaan er daarvoor samenwerkingsplannen tussen Bon/AgII en de BAPA's?

Wat de wervingsplannen op maat van de gemeenten betreft vraagt de spreker wat de bedoeling daarvan is en wat de eerste bevindingen zijn. Zijn er ook concrete plannen om die in andere gemeenten uit te rollen?

De spreker sluit zich aan bij de bezorgdheid over de inkanteling van de BAPA's in de GGC en is benieuwd hoe de tweetaligheid van de inburgeringstrajecten er in de praktijk zal uitzien. Door de inkanteling wordt opnieuw concurrentie georganiseerd voor het Nederlandstalige aanbod. De spreker vindt dat niet de juiste manier om inburgering in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest te organiseren. In het hele debat moet altijd worden vertrokken vanuit het belang van de inburgeraars in plaats van te vertrekken vanuit structuren. De vragen zijn hoe verplichte inburgeraars een eerlijke keuze kunnen maken tussen een Nederlandstalig en een Fransstalig traject en hoe zo veel mogelijk niet-verplichte inburgeraars kunnen worden gemotiveerd om een inburgeringstraject te volgen. Het is goed dat de Vlaamse Gemeenschap zich engageert om vierduizend trajecten aan te bieden, maar dat cijfer wordt nog lang niet gehaald. Er is dus nog veel geld dat de Vlaamse Gemeenschap wil investeren.

De spreker is benieuwd naar de wervingsbrief. Het is de bedoeling om elke nieuwkomer die zich inschrijft in de gemeente aan te schrijven. Dat is een interessante piste, aldus de spreker. Hoe zal dat in de praktijk gebeuren? Zal dat in verschillende talen gebeuren?

Bon/AgII heeft vandaag drie contactpunten in Brussel. De spreker vindt dat weinig voor een werking naar negentien gemeenten want er moet laagdrempelig en outreachend worden gewerkt. De mensen moeten ook fysiek worden aangesproken want uitsluitend online werken zal niet aanslaan. Zullen er meer contactpunten bij komen? Vormt het beperkte aantal contactpunten een drempel voor inburgeraars? Misschien kan Bon/AgII samenwerken met bestaande organisaties om zo een breed netwerk te vormen en tegelijk aan werving te doen.

De vierde inburgeringspijler is niet verplicht in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Hoeveel Brusselse inburgeraars nemen deel aan de vierde pijler? Hoe wordt het participatie- en netwerktraject concreet ingevuld? Zullen die trajecten in de toekomst verplicht worden?

2.4. Tussenkomen van Stijn Bex

Stijn Bex deelt de mening dat verplichte inburgering heel belangrijk is. Die verplichting bleef te lang uit in Brussel, maar ook in Vlaanderen verliep die niet altijd vlekkeloos. Onder voormalig minister van Inburgering Liesbeth Homans stonden er tienduizend mensen op de wachtlijst.

De doelstelling van het inburgeringsbeleid is niet het Nederlandstalige karakter van Brussel te beschermen, maar het versterken van nieuwkomers in Brussel en Vlaanderen. De spreker was voogd van twee Afghaanse jongeren die een traject bij Bon/AgII volgden. Dat heeft ze goed op weg geholpen. Die jongeren hebben voldoende Nederlands geleerd zodat ze toegang hebben tot laaggeschoolde jobs op de arbeidsmarkt. Ze werden echter nooit aangemoedigd of opgevolgd om hun Nederlands verder te ontwikkelen. Ze hebben heel wat talenten die met een betere talenkennis zouden leiden tot meer loopbaanmogelijkheden. Dat is een onderbenutte kans. Zullen daarvoor initiatieven worden genomen?

Er zijn ook andere vormen van parallelle samenlevingen in Brussel, zoals de situatie in Watermaal-Bosvoorde waar vaak alleen Engels of Spaans wordt gesproken. In de Afghaanse gemeenschap bestaat een grote wil om Nederlands te leren omdat hun taal het leren van Nederlands vergemakkelijkt. Die informatie kan helpen om inburgeraars toe te leiden naar het passend taalaanbod. Uit welke talen bestaat het doelpubliek van Bon/AgII in Brussel? Zijn mensen uit bepaalde talengroepen gemakkelijker toe te leiden naar het Nederlandstalig of Franstalig aanbod? Moet daarmee rekening worden gehouden?

De institutionele situatie in Brussel is te ingewikkeld. De vraag is hoe die vorm moet krijgen. Als Franstaligen trajecten organiseren wordt dat aanzien als concurrentie. Als de GGC het doet is het ook niet goed want dat zal in het Frans worden georganiseerd. De rol die gemeenten opnemen is niet goed want die zorgen voor een te trage doorstroming. In het confederalistische model van de N-VA waarin de gemeenschappen de bevoegdheden rechtstreeks uitoefenen in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest zal niet geweten zijn welke nieuwkomers moeten worden doorverwezen naar het Franstalig of Nederlandstalig aanbod. De spreker stelt dat mensen die in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest aankomen niet bezig zijn met het kiezen van een taalgroep. Er bestaan dus geen eenvoudige oplossingen.

De spreker is verheugd met de komst van het actieplan. Momenteel worden al veel verplichte inburgeraars bereikt, maar dat moet beter. Als er wordt gezegd dat de Vlaamse Gemeenschap als eerste op een kwalitatieve manier verplichte inburgering aanbood, dan moet de ambitie hoger liggen. Er zijn middelen voor het aanbieden van meer trajecten, maar de potentiële cliënten worden niet bereikt. De norm die volgens de spreker moet worden gehaald, ligt op 30 procent. Daarom komt dat actieplan, waarin outreachend zal worden gewerkt, op tijd. De spreker is benieuwd naar hoe de samenwerking met de gemeenten verloopt en met welke gemeenten het moeilijker samenwerken is. Ook het versturen van de wervingsbrief is een goede zaak. Alle mogelijke middelen moeten worden ingezet om zo veel mogelijk mensen te bereiken. Wat zijn de ervaringen met sanctionering?

2.5. Tussenkomen van Katrien Partyka

De Nederlandstalige trajecten ondervinden concurrentie in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, aldus *Katrien Partyka*. Hoe zullen de mensen worden toegeleid en hoe zullen de lokale besturen daarmee omgaan? Hoe zal er met hen worden samengewerkt om de nieuwkomers toe te leiden naar de Nederlandstalige trajecten? Hoe verloopt de samenwerking met de lokale besturen en de middenveldorganisaties tot nu?

3. Antwoorden van de genodigden

3.1. Antwoorden van Jo De Ro

Jo De Ro zegt dat iedereen het ermee eens is dat het aanbieden van inburgering in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest belangrijk is, los van de aanbieder. Het doel is nieuwkomers zo snel mogelijk te laten aansluiten op de samenleving. Er is

ook veel appreciatie voor het werk van Bon/AgII. Er werden ook veel vragen gesteld die eerder thuishoren in het Brusselse Parlement en waar de spreker niet op zal ingaan. Tegelijk suggereert de spreker om een ontmoeting te organiseren tussen het Vlaams en het Brusselse Parlement.

Angst is een slechte raadgever. Schrik hebben van de nieuwe Brusselse ordonnantie, van de GGC-trajecten en van het tweetalig aanbod georganiseerd door Frans-talige vzw's helpt niemand vooruit. Men mag niet naïef zijn maar ook niet panikeren. Het klopt dat de concurrenten investeren in het aanbod, maar Bon/AgII kreeg tijdens de zittingsperiode ook veel middelen ter versterking van het agentschap en om te investeren in Brussel. Bij het uitbreken van de coronacrisis waren binnen 48 uur alle leerkrachten maatschappelijke oriëntatie en de trajectbegeleiders in Vlaanderen en Brussel overgestapt naar het geven van digitale lessen, al werd 20 procent van de inburgeraars niet bereikt. Die inspanning was in het hele onderwijsveld ongezien. Om die resterende 20 procent te bereiken werd geïnvesteerd in het juiste materiaal zoals Chromebook. Verder is er de digitale leeromgeving van maatschappelijke oriëntatie. Die wordt ook, weliswaar aangepast, in Brussel aangeboden. De kracht van de leerkrachten maatschappelijke oriëntatie stopt niet aan de grenzen van het gewest. De Vlaamse overheid mag daar terecht trots op zijn want dat zorgt voor een voorsprong van Bon/AgII in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. De relancemiddelen worden momenteel ingezet voor een digitaliseringstransformatie. Er zit veel kracht in het menselijke contact, maar door de drukke levens en de afstand is het digitale aanbod een middel om meer doelgroepen te bereiken. Kortom, Bon/AgII probeert telkens de concurrentie voor te zijn, vertrekkende vanuit het klantenperspectief. Binnen AgII is er de afspraak dat bij het nemen van een beslissing naar drie zaken wordt gekeken: de klant, de organisatie en het personeel. Als een beslissing niet ten goede komt van de klant, dan wordt die niet ingevoerd.

De spreker zegt dat hij veel ongeruster zou zijn mocht er in Vlaanderen een moeheid over Brussel ontstaan dan over het feit dat de BAPA's inkantelen in de GGC. In het turboplan wordt het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest niet vergeten en er zijn extra middelen voor e-inclusie. Dat wijst op een blijvend engagement vanuit Vlaanderen om te investeren in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. De spreker zegt ambitieus te zijn. Het aantal van vierduizend werd nog nooit gehaald, al wordt daarnaar gestreefd. Op het toppunt zonder de BAPA's bereikte men 3500 personen. De ambitie van vierduizend betekent een verdubbeling ten opzichte van het slechtste jaar en zelfs beter doen dan tijdens het beste jaar.

Door blijvend te innoveren wordt ingezet op het in beeld houden van de Nederlandstalige trajecten in Brussel. In het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest zette nog niemand in op de studenten, nochtans is Brussel een belangrijke stad voor buitenlandse studenten. Bon/AgII organiseerde al een kennismakingssessie op de Vrije Universiteit Brussel en de Université Libre de Bruxelles.

De motivatie van mensen om Nederlands te leren in Brussel is van belang. 25 procent doet dat omdat men de ambitie heeft om in Vlaanderen te wonen of te werken. Het is evenwel niet eenvoudig om daarop vanuit Bon/AgII aan te sluiten met een inburgeringsaanbod. Om samen met het Huis van het Nederlands versterkend te werken, worden de campagnes opeenvolgend gelanceerd in plaats van gelijktijdig. Bon/AgII en het Huis van het Nederlands zijn immers bondgenoten.

Hoe meer informatiedeling met de VGC, de GGC en de BAPA's, hoe beter. De overstap van de KBI naar Gentle is nog volop bezig in Vlaanderen. Maar dat zal ook Brussel ten goede komen.

Wat het versturen van de wervingsbrief betreft heeft Bon/AgII volgens het Vlaams Inburgeringsdecreet het recht om de data uit het Rijksregister op te vragen en in

te zetten voor het maatschappelijke doel. Het aantal nieuwkomers dat Frans kent ligt hoger dan het aantal dat Nederlands kent. Maar in vergelijking met de hele instroom is Frans zeker niet een taal waarmee iedereen kan worden bereikt. Daarom zullen de wervingsbrieven in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest in dezelfde talen worden opgesteld als die in Vlaanderen, met name in het Nederlands, Albanees, Arabisch, Armeens, Bulgaars, Chinees, Engels, Farsi, Frans, Hindoe, Italiaans, Kroatisch, Oekraïens, Pools, Portugees, Roemeens, Russisch, Spaans, Thais en Turks. Dat gebeurt op basis van de nationaliteit. Dat resulteert niet altijd in een perfecte match, maar het werkt in Vlaanderen. Het kan zijn dat er gaandeweg aanpassingen worden gedaan aan de lijst op basis van de Brusselse realiteit. De spreker schat in dat het ongeveer over drieduizend brieven per maand zal gaan. Naar elke potentieel rechthebbende inburgeraar wordt een brief verzonden. Bon/AgII doet daarbij niet aan doelgroepdetectie.

Outreaching werken is absoluut belangrijk. De spreker zegt in te zetten op een combinatie van verschillende werkwijzen. Op het moment dat men zich focuste op de verwachte verhoogde instroom van verplichte inburgeraars, heeft men het outreachend werken terugschroefd. Het is niet mogelijk om op beide sporen in te zetten met hetzelfde aantal personeelsleden. Tegelijk was er de vrees dat er geen plaats meer zou zijn voor rechthebbenden door het hoge aantal verplichte inburgeraars. Outreachend werken gebeurt via een breed netwerk waarvan de bibliotheken ook een deel uitmaken. In de Nederlandstalige bibliotheek van Sint-Joost-ten-Node start binnenkort een cursus maatschappelijke oriëntatie in het Turks. Daarmee verlaat Bon/AgII de bewandelde paden. De vertraging van de invoering van de verplichte inburgering bood aan Bon/AgII de kans om enkele zaken te herwerken en nieuwe bondgenootschappen af te sluiten met bevoegde schepenen. Maar de ambitie is om ruimer te gaan om kandidaat-inburgeraars te bereiken.

Sint-Joost-ten-Node, Elsene en Schaarbeek zijn de eerste gemeenten waarvoor lokale wervingsplannen worden opgesteld. Voor het einde van 2024 wil de spreker contacten leggen met tien gemeenten. Momenteel zijn de contacten ook gelegd met Ganshoren en Jette, al is daar nog geen sprake van een uitgewerkt plan. De ambitie stopt niet op 31 december 2023. De lat ligt voor de spreker op alle negentien gemeenten in Brussel, al moeten ook de gemeenten bereid zijn om mee te werken.

De spreker zegt dat AgII ten dienste moet staan van de lokale besturen en niet omgekeerd. De context in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest is echter anders en Bon/AgII heeft er niet het monopolie op inburgering. Momenteel zijn er 1876 opgestarte dossiers voor verplichte inburgeraars in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, waarvan ongeveer 1498 voor de BAPA's en 378 voor Bon/AgII. Daarnaast zijn er nog 3798 nieuwkomers die zich nergens aanmeldden, al hebben ze wel nog tijd om dat te doen. De handhaving voor wie helemaal niet komt opdagen, zit niet bij Bon/AgII. De vragen daarover worden het best gesteld aan de bevoegde Brusselse minister.

Een van de sterktes van Bon/AgII is dat het in 35 talen lessen maatschappelijke oriëntatie kan organiseren. Het werken met tolken is een totaal andere belevenis dan iemand die in een contacttaal of moedertaal de uitleg doet. Ook het aantal uren dat maatschappelijke oriëntatie wordt aangeboden ligt hoog. Geen enkele andere aanbieder doet hen dat na. Zelfs buitenlandse delegaties zijn daarvan onder de indruk en wensen dat te kopiëren.

De spreker zegt dat de Vlaamse Regering de nodige financiering zal voorzien mocht AgII boven de 16.500 inburgeringscontracten per jaar uitstijgen. Maar op een stabiele manier in Vlaanderen en Brussel 16.500 nieuwkomers per jaar een snelle kwalitatieve dienstverlening op maat aanbieden is een huzarenstukje. De focus

blijft in de eerste plaats liggen op het behouden van de goede werking sinds de fusieperiode.

Brusselse gemeenten krijgen te maken met grote aantallen nieuwe inwoners per jaar. De spreker haalt een voorbeeld aan van een Brusselse gemeente waar het nieuwe aantal inwoners per jaar zelfs 10 procent bedraagt. Dat heeft grote impact op het werk van de lokale politie, onder meer voor de domiciliecontrole, maar ook op de loketbedienden van de gemeenten. De spreker velt geen oordeel over de keuze van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest om op die manier te werken, maar het is niet evident voor lokale besturen om aan doelgroepdetectie te doen. Daarom pleit de spreker voor enige mildheid en vraagt om hen de kans te geven om daarin te groeien. Ook in Vlaanderen moet er regelmatig een tandje worden bijgestoken. Het systeem van automatische detectie heeft alvast in Vlaanderen grote impact op de werklast van gemeenten.

Uit de contacten die Bon/AgII heeft met de Brusselse gemeenten blijkt dat de wil tot samenwerking er is. Het voorbeeld van de bibliotheek in Sint-Joost-ten-Node is mooi, maar het moet duurzamer zijn.

De spreker vindt dat er geen concurrentiemodel mag zijn in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. De drie BAPA's en Bon/AgII moeten niet alleen naar het eigen marktaandeel kijken, maar vooral naar het belang van de inburgeraars in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Daarvoor moeten er afspraken worden gemaakt. De Huizen van het Nederlands werden meer dan twintig jaar geleden opgericht omdat de toeleiding van mensen naar NT2 niet vertrok vanuit het belang van de klant maar van de organisatie. Er was dus nood aan een neutrale actor om mensen door te verwijzen. Dat werden de Huizen van het Nederlands (met uitzondering van het Huis van het Nederlands Brussel) en later AgII, Atlas Antwerpen en Amal. Diezelfde filosofie moet worden toegepast op de nieuwkomers in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Er moet worden vertrokken vanuit het traject dat het beste past bij de nieuwkomer. Moet dat snel of traag zijn, fysiek of digitaal, in het Nederlands of Frans? Dat is een ideaal waarnaar moet worden toegewerkt in Brussel.

De spreker kan niet voorspellen wat de tweetalige trajecten zullen opleveren. Als wordt gekeken naar het aantal nieuwkomers in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest en waartoe de GGC zich verbindt, dan zullen er nieuwkomers zijn die niet in een traject zullen kunnen stappen.

Er zijn contactpunten in Schaarbeek, Anderlecht en in het centrum van Brussel, maar het personeel blijft niet binnen de vier muren van de contactpunten. Daarnaast zijn er heel wat andere contacten in Brussel. Zo trok men met de Oekraïners naar drie gemeenschapscentra om outreachend te werken. Maar men gaat ook naar verschillende OKAN-scholen.

Sinds 1 januari 2023 is 25 procent van de inburgeraars ingestapt in de vierde pijler. Dat gaat in totaal over 356 inburgeraars. In het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest wordt die georganiseerd samen met de VGC en de gemeenten. De spreker vindt dat dat cijfer omhoog mag, daarvoor wordt ook reclame gemaakt, en hij vindt het zelfs een troef om uit te spelen.

In Brussel is het in de eerste plaats aan het Huis van het Nederlands om het Nederlands te verbeteren, maar Bon/AgII maakt daar mee reclame voor. Uiteraard moet er niet worden gestopt na het behalen van het taalniveau A2. Uit de cijfers over NT2 blijkt dat mensen niet stoppen wanneer ze dat niveau behalen. Men groeit door naar het niveau B1 en B2. In het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest worden de jongeren bereikt via Masir Avenir. Ook zij worden dus niet over het hoofd gezien.

Wat het halen van 30 procent inburgeraars in Brussel betreft, wijst de spreker op alles wat namens de Vlaamse overheid in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest wordt ondernomen. 30 procent is daarenboven 10 procent meer dan wat het Nederlandstalig onderwijs bereikt. Dat is dus de lat wel heel hoog leggen. 30 procent van 36.000 potentiële inburgeraars ligt veel hoger dan de ambitie van vierduizend nieuwkomers waartoe de Vlaamse Regering zich engageerde. De spreker sluit geen enkele Brusselse partner uit, zolang die Bon/AgII dichterbij de inburgeraars kan brengen.

3.2. Antwoorden van Gunther Van Neste

Gunther Van Neste zegt dat Vlaanderen vanuit de gemeenschapsbevoegdheid inburgering kan aanbieden in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. De verplichting zit bij het gewest. Vorig jaar werd vanuit de Vlaamse Regering de vraag gesteld aan het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest om het Nederlandstalige Vlaamse inburgeringstraject in Brussel blijvend te erkennen als inburgeringstraject en om het aanbod van talen te voorzien vanuit de bevoegde gemeenschappen. De Vlaamse Regering is ervan overtuigd dat taalverwerving gelinkt is aan de gemeenschap waarin men die taal kan oefenen. De Nederlandse taallessen in Brussel zijn bijvoorbeeld sterk verweven met de Nederlandstalige netwerken.

Bon/AgII en de commissieleden wijzen op de uitdagingen in Brussel en zetten dat op de politieke agenda. De cijfers van de laatste jaren dalen onder meer door de concurrentie. Sinds 2023 stijgen de cijfers opnieuw. De ambitie moet hoog worden gehouden. Op 1 september 2003 startten het Huis van het Nederlands en Bon. Toen vroeg men zich af of dat nodig was omdat men dacht dat niemand in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest Nederlands zou leren. Uiteindelijk werd het Huis van het Nederlands te klein. Na enkele jaren worden er jaarlijks twintigduizend mensen bereikt die Nederlands willen leren en drieduizend die een inburgeringstraject volgen. Er moet worden vertrokken vanuit de eigen sterkte. Nederlands is voor veel Brusselaars de manier om zich naar de Nederlandstalige gemeenschap te richten en zich verder te integreren. Veel mensen leggen de link tussen het leren van Nederlands enerzijds en het idee van vooruitgaan, gaan werken en zorgen voor het kind.

De vierde pijler via het project Connect loopt heel goed in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Tegelijk biedt het een meerwaarde voor nieuwkomers. De contacten met Nederlandstalige Brusselaars vormen een belangrijke hefboom. De interesse daarin komt vanuit verschillende hoeken. Zo werd dat onder meer besproken met de bevoegde Brusselse minister. Men wil dat in Vlaanderen van naderbij bekijken.

Wat het verder begeleiden van ex-inburgeraars betreft, geeft de spreker aan dat dat tot op heden niet gebeurt. Op dit moment is dat met name geen opdracht voor de inburgeringssector. Maar naar aanleiding van de OESO-studie 'Inburgeringsbeleid in Vlaanderen' werd een conceptnota aan de Vlaamse Regering voorgelegd waarin expliciet wordt bepaald dat er binnen inburgering wordt bekeken hoe de begeleiding tot vijf jaar na de afloop van het inburgeringstraject kan worden georganiseerd. Daarin zit onder meer het verder stimuleren en begeleiden om een hoger niveau Nederlands te behalen en dat geldt ook voor de cursisten in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest.

4. Bijkomende vragen van de commissieleden

Annabel Tavernier vraagt of het actieplan kan worden gedeeld wanneer het klaar is. Iedereen beseft dat de situatie in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest complex is, waardoor een actieplan nodig is. Uit het verleden blijkt met name dat de GGC geen werkt maakt van alles wat te maken heeft met tweetaligheid. De lat kan

hoger worden gelegd, zowel om het Nederlandstalige karakter van Brussel te beschermen als voor de nieuwkomer. De Nederlandse taal biedt kansen en het Nederlandstalig inburgeringstraject is kwaliteitsvol. Veel nieuwkomers weten dat echter niet. Daarom moet dat extra in de verf worden gezet. In het actieplan is er sprake van specifieke doelgroepen. Over wie gaat dat?

Wat de wervingsbrieven betreft zegt Jo De Ro dat de informatie kan worden opgevraagd. Op welk moment wordt dat gedaan en wie deelt die informatie?

Hannelore Goeman zegt dat de cijfers aantonen dat het aantal trajecten hoger kan en moet. Er is dus nog werk aan de organisatie van de verplichte inburgeringstrajecten in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. De spreker treedt Jo De Ro bij wanneer hij zegt dat elke overheid leergeld betaalt bij het invoeren van nieuwe processen. Het is zeker niet de bedoeling om individuele ambtenaren van gemeenten te viseren die op hun beurt met een nieuw systeem aan de slag moeten. De spreker hoopt in het belang van de inburgeraars dat men er snel in slaagt om alles vlotter te laten verlopen.

De spreker hoorde veel ambitie om de niet-verplichte inburgeraars te overtuigen om voor een Nederlandstalig traject te kiezen. Daarbij herhaalt ze haar oproep om extra in te zetten op outreachend werken door zo veel mogelijk partnerschappen aan te gaan en blijvend in te zetten op het fysiek lesgeven. Leren is tenslotte een proces van interactie tussen mensen in de klas. Het inburgeringsaanbod is in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest gratis. Hoe verhoudt dat zich ten opzichte van het aanbod van het Huis van het Nederlands? Zijn de lessen NT2 betalend?

De spreker volgt de cijfers over het aanbod op de voet. Hoewel de wachtlijsten grotendeels zijn weggewerkt, blijft er nog een klein stukje bestaan omdat er niet altijd een passend aanbod is en er een groep onbeschikbaar is. Denk daarbij aan vrouwen die geen kinderopvang vinden voor hun kind. Is er een groep van inburgeraars in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest waarvoor er geen passend aanbod is? Wat zijn de voornaamste redenen waarom mensen onbeschikbaar zijn?

Ook *Stijn Bex* wijst op het budget voor het voorzien van vierduizend cursussen per jaar. Tegelijk wordt het signaal gegeven dat er meer middelen nodig zijn om te werven. Kunnen de middelen voor het inrichten van cursussen worden ingezet voor werving?

5. Bijkomende antwoorden van de genodigden

Jo De Ro geeft aan niet het hele actieplan te hebben toegelicht. Het actieplan is niet een document dat wordt neergeschreven en voor vijf jaar geldt. Het wordt een document dat gaandeweg kan worden aangepast. Zo zullen acties worden stopgezet als ze niets opbrengen. Zo zal er ook blijvend worden ingezet op outreachend werken waar het iets opbrengt. Dat wordt een zoektocht.

Het actieplan kan worden ingekeken zonder daarmee de voorsprong van Bon/AgII ten opzichte van de concurrenten prijs te geven. Het zal niet tot op het operationele niveau worden getoond, maar eerder op grote lijnen over wat al dan niet werkt.

De Vlaamse aanpak van de wervingsbrieven wil men uitrollen in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. De nieuwkomer registreert zich in een gemeente. Zo komt die persoon in het vreemdelingenregister of het Rijksregister terecht. Elke maand ontvangen de agentschappen Integratie en Inburgering een overzicht van wie nieuw is in de gemeente. Naar hen wordt de daaropvolgende maand een wervingsbrief naar verstuurd. Vanaf dat moment hebben nieuwkomers drie maanden tijd om zich aan te melden. Er moet een technische connectie worden gemaakt tussen het Rijksregister en Bon/AgII. Daar wordt nu aan gewerkt. Het is dus niet

moeilijker dan hoe het in Vlaanderen gebeurt, maar het wordt voor het eerst ingevoerd. De koppeling met taal wordt gelegd via de nationaliteit, al kan daar ruis op zitten.

De spreker vermeldde al een aantal specifieke doelgroepen zoals de buitenlandse studenten en expats. Die laatste groep vormt een interessant publiek waarmee de BAPA's en Bon/AgII nog weinig contacten hebben.

Er wordt nog altijd fysiek lesgegeven. Momenteel wordt in Vlaanderen 75 procent van de lessen digitaal gegeven en 25 procent fysiek. Soms is de afstand te groot of kunnen mensen zich niet fysiek verplaatsen door het gebrek aan kinderopvang. Op zo'n momenten bieden digitale lessen een oplossing. Uit het tevredenheidsonderzoek blijkt ook dat de digitale lessen worden geapprecieerd. Ook in een digitaal traject zijn er fysieke contactmomenten.

In het Inburgeringsdecreet staan de vormen van onbeschikbaarheid opgesomd. Het gaat onder meer om ziekte en werk. Het zijn niet de agentschappen die dat beoordelen. In het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest gelden daarover dezelfde regels zoals in Vlaanderen. Soms biedt het digitale aanbod een oplossing.

AgII heeft een aparte vorm als agentschap want het is een private stichting. Jaarlijks wordt in het Vlaams Parlement gestemd over een dotatie voor AgII. Als private stichting heeft AgII meer ruimte om met budgetten te schuiven en hanteert het andere regels bij het aanwerven. Door een eigen aanwervingsbeleid te hanteren zijn er heel wat mensen met een migratieachtergrond aan de slag bij AgII, waaronder heel wat ex-inburgeraars. Boekhoudkundig zorgt het dan weer voor extra werk, maar de voordelen wegen op tegen de nadelen. Zo werden bijvoorbeeld Chromebooks aangekocht met de reservemiddelen die AgII opbouwde doorheen de jaren.

Gunther Van Neste vult aan door te zeggen dat in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest de Brusselvrijstelling bestaat. Iedereen die in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest woont en Nederlands wil leren, kan dat voor de eerste twee richtgraden gratis doen. Dat kadert binnen de opdracht taalpromotie die de Vlaamse Regering heeft en wil aanhouden. Het is een belangrijke hefboom om in Brussel het Nederlands te promoten.

Kris VAN DIJCK,
voorzitter

Annabel TAVERNIER,
verslaggever

Gebruikte afkortingen

ABB	Agentschap Binnenlands Bestuur
AgII	Agentschap Integratie en Inburgering
BAPA	bureau d'accueil pour les primo-arrivants
Bon	Brussels Onthaalbureau voor Inburgering
COCOF	Commission communautaire française (= Franse Gemeenschapscommissie)
CRM	capaciteitsremuneratiemechanisme
GGC	Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie
KBI	Kruispuntbank Inburgering
NT2	Nederlands als tweede taal
OKAN	onthaalklas voor anderstalige nieuwkomers/onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers
VGC	Vlaamse Gemeenschapscommissie